

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΜΙΛΗ
ΝΑΥΣΙΚΑ ΤΣΑΟΥΣΗ
ΣΤΕΛΛΑ ΑΚΤΣΟΓΛΟΥ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΜΕΤΑΞΑ

**Φαίνεται ότι η μόρφωση
-κι αυτό το ομολογούν όλοι-
εκπολιτίζει και ημερώνει τις
ψυχές με το να αφαιρεί τα
θηριώδη ένστικτα και την
αμάθεια.**

Θεόφραστος

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΚΟΠΟΥ

Ο σκοπός στο λατινικό συντακτικό εκφράζεται με:

- τελική πρόταση (ut, ne + υποτακτική ενεστώτα {εξάρτηση από αρκτικό χρόνο}
+ υποτακτική παρατατικού {εξάρτηση από ιστορικό χρόνο})
- αναφορική τελική (αναφορική αντωνυμία + υποτακτική ενεστώτα ή παρατατικού)
- σουπίνο σε - um
- γενική του γερονδίου + causa ή gratia
- in ή ad + αιτιατική του γερονδίου
- εμπρόθετο γερονδιακό (υποχρεωτική γερονδιακή έλξη)
- δοτική κατηγορηματική του σκοπού
- εμπρόθετο ουσιαστικό σε πτώση αιτιατική

Ιδιαίτερες επισημάνσεις κατά την εκφορά του σκοπού

- Κατά το σχηματισμό της δευτερεύουσας τελικής ή αναφορικής τελικής είναι απαραίτητο να δίνεται προσοχή στην εκφορά της δευτερεύουσας πρότασης αφού σχετίζεται άμεσα από το χρόνο (αρκτικό ή ιστορικό) της κύριας πρότασης από την οποία εξαρτάται.
- Κατά το σχηματισμό της δευτερεύουσας αναφορικής τελικής είναι ανάγκη να δίνεται προσοχή στο υποκείμενο της ρηματικής ενέργειας αφού αυτό θα καθορίσει και το γένος της αναφορικής αντωνυμίας, που αποτελεί την εισαγωγή της δευτερεύουσας.
- Μόνο στο κείμενο 36 ο σκοπός εκφράζεται με γερονδιακό σε πτώση αιτιατική (spectandum) που δηλώνει το σκοπό της κίνησης και λειτουργεί ως κατηγορηματικός προσδιορισμός στο αντικείμενο του ρήματος (se).
- Μόνο στο κείμενο 40 κατά την εκφορά του σκοπού με σουπίνο και εμπρόθετο γερούνδιο είναι ανάγκη να μετατραπεί η παθητική σύνταξη της πρότασης (ut G. Marius quam celerrime hostis iudicaretur) σε ενεργητική αφού οι συγκεκριμένοι ρηματικοί τύποι ανήκουν στην ενεργητική φωνή.
- Στην περίπτωση εμπρόθετου γερονδίου είναι απαραίτητο να γίνεται έλεγχος αν είναι απαραίτητο να αντικατασταθεί το γερούνδιο με γερονδιακό (γερονδιακή έλξη).

Παραδείγματα

(31) ...in certamen ruit.

- cretum
- ad/ in certandum (η γερονδιακή έλξη δεν είναι υποχρεωτική γιατί το γερούνδιο προέρχεται από ρήμα αμετάβατο)
- certandi causa/ gratia (η γερονδιακή έλξη δεν είναι υποχρεωτική γιατί το γερούνδιο προέρχεται από ρήμα αμετάβατο)
- ut cerneret
- qui cerneret

(34)...virtutem eius admiratum...

- ad/in virtutem eius admirandum (υποχρεωτική γερονδιακή έλξη γιατί πρόκειται για γερούνδιο εμπρόθετο με αντικείμενο - ad/in admirandam virtutem eius)
- admirandi virtutem eius causa/ gratia (υποχρεωτική γερονδιακή έλξη γιατί πρόκειται για γερούνδιο εμπρόθετο με αντικείμενο - virtutis admirandae causa/ gratia)
- ut virtutem eius admirarentur
- qui virtutem eius admirarentur

(34) Scipio, cum se ipsum captum venisse eos existimasset

- Scipio, cum ad/in capiendum se ipsum venisse eos existimasset (υποχρεωτική γερονδιακή έλξη γιατί πρόκειται για γερούνδιο εμπρόθετο με αντικείμενο-Scipio, cum ad/in capiendum se ipsum venisse eos existimasset)
- Scipio, cum se ipsum capiendi causa/gratia venisse eos existimasset (υποχρεωτική γερονδιακή έλξη γιατί πρόκειται για γερούνδιο εμπρόθετο με αντικείμενο - Scipio cum sui ipsius capiendi causa/gratia venisse eos existimasset)

www.poukamisas.gr

Ειδικά μαθήματα

Για τους μαθητές εκείνους που προσανατολίζονται σε σπουδές οι οποίες απαιτούν την εξέταση ειδικών μαθημάτων, στα Φροντιστήρια Πουκαμισάς λειτουργούν τμήματα Σχεδίου και Ξένων Γλωσσών, ενώ εξασφαλίζεται και πρόγραμμα γυμναστικής αγωγής.

**Σχέδιο, ελεύθερο και γραμμικό
Στίβος και κολύμβηση
Ξένες Γλώσσες**

Το πρόγραμμα όλων των ειδικών μαθημάτων καταρτίζεται κατά τέτοιον τρόπο και μέθοδο, ώστε να παραμένει απρόσκοπτη η διδασκαλία των υπολοίπων μαθημάτων.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

- Scipio, cum existimasset eos venisse ut se ipsum caperent
- Scipio, cum existimasset eos venisse qui se ipsum caperent

(36)...ut eo uteretur ...

- eo usum
- ad/in eo utendum (η **γερονδιακή έλξη αποφεύγεται** γιατί το αντικείμενο του γερονδίου είναι ουδέτερο αντωνυμίας)
- utendi eo causa/ gratia (η **γερονδιακή έλξη αποφεύγεται** γιατί το αντικείμενο του γερονδίου είναι ουδέτερο αντωνυμίας)
- qui eo uteretur

(41)...ut consequaris...

- consecutum
- ad/ in consequendum (η **γερονδιακή έλξη δεν είναι υποχρεωτική** γιατί το γερούνδιο προέρχεται από ρήμα αμετάβατο)
- consequendi causa/ gratia (η **γερονδιακή έλξη δεν είναι υποχρεωτική** γιατί το γερούνδιο προέρχεται από ρήμα αμετάβατο)
- qui consequaris

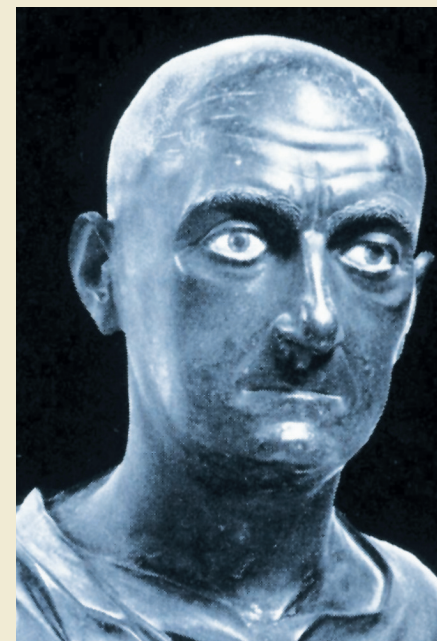
(40) Sulla...senatum armatus coegerat ut G. Marius quam celerrime hostis iudicaretur.

- Sulla...senatum armatus coegerat G. Marium quam celerrime hostem iudicandi causa/gratia (**υποχρεωτική γερονδιακή έλξη** γιατί πρόκειται για γερούνδιο εμπρόθετο με αντικείμενο - Sulla...senatum armatus coegerat G. Marii quam celerrime hostis iudicandi causa/gratia)
- Sulla...senatum armatus coegerat ad/in G. Marium quam celerrime hostem iudicandum (**υποχρεωτική γερονδιακή έλξη** γιατί πρόκειται για γερούνδιο εμπρόθετο με αντικείμενο - Sulla...senatum armatus coegerat ad/in G. Marium quam celerrime hostem iudicandum)
- Sulla...senatum armatus coegerat G. Marium quam celerrime hostem iudicatum
- Sulla...senatum armatus coegerat qui G. Marium quam celerrime hostem iudicaret ή
- Sulla...senatum armatus coegerat a quo (=a senatu) G. Marius quam celerrime hostis iudicaretur.

(49) Brutus ad eam obiurgandam venit

{προήλθε από το: **Brutus ad eam obiurgandum venit** (**υποχρεωτική γερονδιακή έλξη** γιατί πρόκειται για γερούνδιο εμπρόθετο με αντικείμενο)}

- Brutus eam obiurgandi causa/gratia venit (**υποχρεωτική γερονδιακή έλξη** γιατί πρόκειται για γερούνδιο εμπρόθετο με αντικείμενο - Brutus eius obiurgandae causa/gratia venit)
- Brutus eam obiurgatum venit
- Brutus ut eam obiurgaret venit
- Brutus qui eam obiurgaret venit

ΣΚΙΠΙΩΝ Ο ΑΦΡΙΚΑΝΟΣ
(236-183 π.Χ)

Ρωμαίος στρατηγός και πολιτικός, που έμεινε στην ιστορία για τις νίκες του στη βόρεια Αφρική κατά των Καρχηδονίων και του Αννίβα. Από μικρός βρέθηκε στα πεδία των μαχών και έγινε ξακουστός όταν μετά την ήττα των Ρωμαίων στις Κάννες υπερασπίστηκε με αυτοθυσία τα εδάφη της πατρίδας του ως επικεφαλής νεαρών πολεμιστών. Αργότερα, ως ανθύπατος στην Ισπανία κυριεύσε την Καρχηδόνα και νίκησε τον Ασδρούβα. Το κορυφαίο κατόρθωμά του, πάντως, συνέβη το 207, όταν ως ύπατος πλέον συνέτριψε τους Καρχηδόνιους στη μάχη των «Μεγάλων Πεδίων» και υποχρέωσε τον Αννίβα να εγκαταλείψει την Ιταλία, να γυρίσει στην Αφρική και να υπογράψει ειρήνη μαζί του. Ο Σκιπίων πήρε μεγάλα αξιώματα μεταξύ των οποίων και την προεδρία της Συγκλήτου. Το τέλος, ωστόσο, ήταν άδοξο, αφού εναντίον του Αντιόχου Γ' απέτυχε, συνθηκολόγησε και κατηγορήθηκε από τους συμπατριώτες του με συνέπεια να αυτοεξοριστεί και να χαθεί.

Η διαρκώς
αύξουσα πορεία
του αριθμού
των μαθητών μας
αποδεικνύει την
εμπιστοσύνη τους
στο άρτιο
εκπαιδευτικό μας
έργο.

2643
2093
1753
1382
991
838
716
580
446
380
270
202
181
152
72

Φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΣΑΣ

89-90 90-91 91-92 93-94 94-95 95-96 97-98 98-99 99-00 01-02 02-03 03-04 04-05 05-06 06-07 07-08 08-09